

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj IV.

V sredo 25. Svecana. 1846.

List 8.

V spomin

MATÍJA ČÓPA. *)

(Po gèrski ali latinski méri. **)

Bil tájat' náš léd se začel, pomlád je drugót zé;
 V drági slovénski vkrotèn ní domovíni vihár.
 Stéšemo svój čólniç z Bógam, zročmò ga valóvam,
 Skál bréznov se ogibat' šè nenavajeniga.
 Zvézde, ki réš'jo bilé neznáne, ki cóln pogubéjo;
 Lélj ***) bíl náš kermár, drúgi je bíl Palinúr. *****)
 Ti nam otél cólniç, si mu kèrmo in jádra poprávil,
 Ti mu pokázal pót právo v deželo duhóv.
 Skríta nobéna bíla ní zvézd' Ti nebá poezíje;
 Slédni je bíl Ti domáč jézik, omíkán, učèn.
 Kar Rimlján je, svetá gospód, kar Grecia módra,
 Láh, Francóz, Spaniól, Némic in Albionie,
 Čéh, Polják in Ilír, kar Rús, kar ród je slovénski
 Izmisli slávnih čása do Tvôjga písánj,
 Pólno si njih znádnost imél, velikán učeností!
 Čóp! zakláde duhá Krézove bíl si nabrál.
 Žláhtniga nísi domà zaklépal bláгодарóva,
 Sèbi zročèno mladóst, drúge si z njím bogatil.
 Zastávil kómej si peró préd praznuvájóce
 V zgúbo veliko rodú, kríviga dôsti zamúd,
 V Sáve deréce valóv vertíneih smért Te zasáci,
 Glas zaprè besedí, 'z rók Ti potégne peró.
 Zémlja, nemíli čuváj, zaklád Tvój váruje skópa,
 Gróbi na Tvôjim oçi máteri Slávi rosé;
 Níso suhé nam perjáltlam, ki se spómimo Tébe,
 Zmíslimo predrágih Tvôje ljubézni daróv.
 Séme, ki Tí zasejál si ga, gré zé v klasje vesélo,
 Nám, nášim dókaj vnúkam obéta sadú.
 Naj se učenóst in imé část Tvôjga roják! ne pazábi,
 Dókler Tébi dragó v Krájnu slovénstvo živí! —
 Dr. Prešerin.

*) Matíja Čóp, varh c. k. Ljubljanske knjižnice, je bil rojen v Žerovnici 26. Prosenca 1796; umerl (vtonil v Savi blizo Tomačeviga) 6. Maliserpana 1835.

**) Glásniki z udárji, ali od dvéh soglásnikov v rávno tísti, ali od èniga v rávno tísti, od drúziga v prihódnji besédi naslédvani so dólgo, vsi drúgi kratko mérjeni. Glásnik préd glásnikam se vsélej pogoltne. — Priçujóča elegíja se bo v prihodnjim Ilirskim listu tudi v tevtonski méri natísnila. Beríte, sodíte, zvolíte! —

***) Lélj, bog ljubézni, slovánski Amor.

****) Palinúr, Enèjov kermár, ki je v mórji vtonil.

Dokazik

notrajno - avstrijske pogorelske družbe ali bratovsnje s. Florjana za Štajarsko, Koroško in Krajsko deželo v letu 1845.

V letu 1845 je dva tavžent in 49 deležnikov na novo k bratovsnji sv. Florjana perstopilo: namreč iz Štajarskiga 1222, iz Koroškiga 556, iz Krajskiga 281. *) Število vsih deležnikov skupej je bilo pa 50942, namreč iz Štajarskiga 28896, iz Koroškiga 13689, iz Krajskiga pa 8357. V tem letu so 4498 pohištév vnovič zavarvali ali asekurirali.

Cena vsih zavarvanih pohištév, ktere so pretečeno leto na novo asekurirane bile, je 2 milijona in 531,200 goldinarjev; — vesela reč!

V pretečenim letu je clo malo deležnikov prostovoljno iz pogorelske družbe odstopilo; 746 deležnikov je pa vodstvo te bratovsnje od družbe zavoljo njih nemarne pozabljivosti odverglo, kër niso letniga plačila poredama in ob pravim času družbi odrajtovali.

Imenovana družba je pogorelcem v pretečenim letu 59,490 goldinarjev povernila, to je Štajarcem 30420 gold. — Korošcam 21805 gold. — Krajnecam pa 7265 goldinarjev; vsiga skupej 23224 gold. in 50 kr. menj od poprejšnjiga leta; posamim pa, Štajarcem 14079 gold. in 50 kr. in Korošcam 9935 gold. menj od lani, Kranjcam pa 790 več od lani. Po primeri lanjskiga dokazika proti letašnjimu se vidi, de je na Štajarskim 73 pohištév menj od lani, na Koroškim 12 — na Krajskim pa dvoje pohištév več pogorelo; v vsih treh zbratenih deželah skupej je pa pogorelo 83 zavarvanih pohištév menj od lani. Zavoljo tega se bo letas clo malo in sicer le 9 krajcarjev od 100 goldinarjev zavarvane cene plačevalo.

Pretečeno leto je družba 590 goldinarjev tistim verlim pomočnikom podarila, ki so se pri ognji serčno obnašali in marljivo gasiti pomagali.

*) Krajneci! kaj se obotavljate?

Vredništvo.